

[Hendriksen.]

træde. Det ærede 10de Medlem for 2den Kreds udtalte ogsaa, at han var ganske klar over, at et Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen som det foreliggende blev nødvendigt, naar Gundlovsforslaget var gennemført. Det ærede Medlem føjede til, at Forfatningssagen ikke fik sin endelige Afgørelse før ved Folkeafstemningen, og det er fuldkommen rigtigt; men inden denne Rigsdagssamling er til Ende, skal saavel Forfatningsforslaget som Valglovsforslaget endeligt afgøres af den høje Rigsdag. Jeg har forstaaet det ærede Medlems Udtalelser saaledes, at naar Forfatningsforslaget er vedtaget, vil det ærede Medlem ogsaa acceptere Forslaget til Lov om Valg til Rigsdagen, eventuelt med de Ændringer, en Udvalgsbehandling vil kunne medføre.

Helt for egen Regning vil jeg gerne i Anledning af den Forhandling, der har fundet Sted i det andet høje Ting vedrørende de Ændringer, det foreliggende Lovforslag medfører for København og Frederiksberg i valgteknisk Henseende, fremsætte nogle enkelte Bemærkninger.

Folketingsmand Rager — som ogsaa andre — har under Forhandlingerne saavel ved Sagens anden som ved dens tredie Behandling i det andet høje Ting gjort gældende, at selve Valgkredsordningen for København—Frederiksbergs Vedkommende ikke var saa god, som den kunde være, og slet ikke saa god, som ønskeligt var. Jeg er enig i denne Betragtning. Saaledes som Forslaget foreligger, opretholdes af København—Frederiksbergs nuværende 18 Opstillingskredse kun 1, nemlig den nuværende Frederiksberg 1ste Kreds; de resterende 17 Kredse er alle ændret. Ogsaa jeg mener, at det vilde være ønskeligt, at man bibeholdt saa mange af de gamle Kredse som muligt, ikke mindst for at undgaa at skabe Forvirring. Folketingsmand Rager mener, at en halv Snes af de gamle Kredse kan bibeholdes, og det er jo muligt, han har Ret deri; jeg ved det ikke, jeg kan ikke udtale mig positivt herom.

Det fremgaar af Forhandlingerne, at den højtærede Indenrigsminister har givet Tilsagn om, at man i dette høje Ting vilde drøfte en Fordeling af Kredsene i København paa Grundlag af Hr. Ragers Skitse. En saadan Drøftelse i det Udvalg, der nu vil blive nedsat, vil jeg finde særdeles velbegrundet. Naturligvis forøger man ved at imødekomme dette Ønske ikke Antallet af Repræsentanter for København og Frederiksberg, og for saa vidt kan man med en vis Ret hævde, at de foreslaaede Ændrin-

ger er af teknisk Natur, eller, om man vil, af mere formel end real Karakter. Jeg er dog enig i det Synspunkt, at man bør bevare saa mange af de nuværende Kredse som gør ligt. Nogle af Kredsene kan vel ogsaa siges at være traditionsprægede, og der er i det hele saa meget, der taler for, at man undgaar Ændringer, hvor dette er muligt, at en saadan Overvejelse af Spørgsmaalet bør finde Sted, inden Lovforslaget er færdigt fra den høje Rigsdag.

I øvrigt vil jeg gerne med Hensyn til selve Valglovsforslaget henvise til de Udtalelser, jeg fremsatte under Debatten om Forslag til Danmarks Riges Grundlov. Jeg udtalte da — det staar i Landstingets Forhandling Spalte 541 og fremefter —, at jeg ikke kunde se, at der var nogen „saglig Begrundelse for denne Forøgelse af Rigsdagsmændenes Antal“, nemlig Forøgelsen fra 205 til 210. Jeg sagde endvidere, at jeg vidste, at Ønsket om denne Forøgelse var gaaet paa tværs af alle Partier, „og at Baggrunden for det er at skaffe Plads til fem Rigsdagsmænd uden for København. Det er fra en Side, som ikke er København—Frederiksberg særlig vengsindet, man har lanceret denne Ændring, som altsaa har vundet Flertal, fordi der nu engang er flere Rigsdagsmænd valgt uden for København end i København.“ Og jeg tilføjede, at „ogsaa mit Parti har tiltraadt Ændringen, som jeg heller ikke skal modsætte mig, fordi den, som jeg før sagde, er en Detaille, men det er efter min Mening en uheldig Detaille, for Landet uden for København var i Forvejen blevet rigeligt betænkt i Valglovsforslaget.“

Jeg vil gerne understrege disse Bemærkninger, fordi jeg finder, at København og Frederiksberg er stedmoderligt behandlet derved, at man har forøget Rigsdagsmændenes Antal med 5, hvoraf 4 skal vælges i Jylland og 1 paa Øerne, uden at man har taget noget Hensyn til, at Antallet af Repræsentanter for København—Frederiksberg i Forvejen var beskaaret forholdsvis gennem Valglovsforslaget, saaledes som det var formuleret ved Forelæggelsen i Overensstemmelse med Ønsket om de tyndtbefolkede Kredses større Repræsentation. Det fremgaar da ogsaa af Forhandlingerne i det andet høje Ting, at det af Partiet Venstre i 1928 udarbejdede Valglovsforslag tildelte Jylland 45 pCt. af samtlige Mandater, medens der nu i Forslaget, som det foreligger, tildeles Jylland 47 pCt. af Mandaterne. Det var den højtærede Minister, der fremsatte denne Udtalelse. Jeg ønsker Jylland og de jyske